

PÕHJARANNIK

AUSTRALIA PÕLEVKIVIGURU JIM SCHMIDT: EESTLASED ON OSANUD PÕLEVKIVI VÄGA TÕHUSALT KASUTADA/LK 6

30 700 püsilugejat (Eesti lugejauuring 2015)

REEDE, 23. september 2016 Nr 155 (16087) Hind 0.70 €

ILM

+10 ... +11°C

ARVAMUS

MARINA KALJURAND:
ÄRGE ÕPETAGE LASTELE
SÕNU "FAŠIST" VÕI
"VENKU"

Kolmapäeval Ida-Viru omavalitsusjuhtidega kohtunud presidendikandidaat Marina Kaljurand tahaks vähendada Eesti ühiskonna vastandumist. **LK 2**

UUDISED

ASERI KOSILASI JUURDE EI SOOVI

Kadrina vallaga liitumisläbirääkimistel ummikusse jooksnud Haljala ja Vihula vald otsivad Kundas, Viru-Nigulas ja Aseris uusi partnereid. Aseri vald aga ühinemisingi laiendada ei tahaks. **LK 3**

UUSI TUULEPARKKE IDA-VIRUMAALE EI TULE

Riigikogu riigikaitsekomisjoni esimehe Marko Mihkelsoni sõnul vähendavad Ida-Virumaale kavandatud tuulepargid riigikaitsest heidutuvõimet, tekitades radarsüsteemide tööle olulisi takistusi. **LK 4**

SINIMÄE KOOLI PÕLENGUGA SEOTUD KOHTUVAIDLUS EI LEIA KUIDAGI LÖPPU

2012. aastal põlema süttinud Sinimäe kooli kindlustusraha tõttu alanud kohtulahing Vaivara valla ja kindlustusfirmade vahel ei saanud veel lõplikku lahendit, kuna riigikohus saatis selle kolmapäeval tagasi ringkonakohtusse. **LK 5**

PÕHJARANNIK OOTAB TEATEID SÜNDMUSTEST
TEL. 335 4444, 502 0814
info@pohjarannik.ee

MAJANDUS: Uus tootmishoone läks maksma 370 000 eurot

Jõhvi betoontoodete tehas laiendab haaret

■ OÜs Liisbet Invest valmib septembri lõpuks kolmas tootmishoone ja on käsil hulk põnevaid tellimusi. Näiteks varustatakse betoontoodetega Tallinna tramiliinide ja 30korruselise kõrghoone ehitust.

SIRLE SOMMER-KALDA
sirle@pohjarannik.ee

OÜ Liisbet Invest uus tootmishoone on tuhat ruutmeetrit suur ja läks maksma ligi 370 000 eurot, millest 74 000 eurot tuli toetusena Leaderi meetmest. Ehitus algas 4. juulil ja järgmisel reedel toimub ametlik avamine. Ehitajaks on kohalik ettevõtte OÜ Ekoteenused.

Töökohti tuli juurde

Üle kümne aasta tegutsenud betoontoodete tehases on tootmispinna suurendamise tõttu kasvanud ka töötajate arv. "Võtsime juurde kümnekond inimest, nüüd on töötajaid üle 30," ütles OÜ Liisbet Invest juhatuse liige Meelis Tint.

Tema sõnul ei olnud vajadust töötajaid aktiivselt värvata, sest ettevõttes on tekkinud nn ooteleht ja sealt sai valida sobivad inimesed.

"Kõik meie töötajad üritavad siia oma sugulasi sokutada," naeris Tint. "Meil on hea sisekliima, aus ja inimlik suhtumine töötajatesse. Lisaks jälgime, et palk ei jääks alla Eesti keskmise, sest inimene, kes saab närust palka, teeb väga vähe toodangut. Palk peab ole-

OÜ Liisbet Investi juhatuse liige Meelis Tint ütleb, et tellimuste järjekord ulatub uude aastasse. Taamal uus tootmishoone, mis järgmisel reedel pidulikult avatakse. **MATTI KÄMÄRÄ**

ma motiveeriv ja inimene õnnelik," lisas ta.

Töötajate väljaõpe toimub kohapeal. "Meil ei ole siin mingi kosmoseteadus ja see töö ei nõua eriharidust. Peab olema tahe end liigutada – sõltuvalt kiirusest võib palga erinevus olla kahekordne. Ühed inimesed jõuavad rohkem ja teised jälle räägivad rohkem," märkis Tint.

Hea väärtusahel

Uuest tootmishoonest pool on mõeldud tootmisele, et vähendada senist ruumikitsust, ja pool kauba väljastamisele. Vana ja uue tsehhi vahele tuleb konveier.

Järg 3. lk

LIISBETI TOOTMISHOONE OLI TAOTLUSVOORU SUURIM PROJEKT

MTÜ Kirderanniku Koostöökogu maikuu taotlusvoorus sai hindajatelt positiivse otsuse 17 projekti. OÜ Liisbet Invest tootmishoone on kõige suurem investeering ja sai hindajatelt kõrgeimad punktid.

Ettevõtluse arendamiseks ja kompetentsi tõstmiseks said veel suurema toetuse OÜ Pühajõe Talu (26 200 eurot Pühajõe puhkemaja teenuste laiendamiseks), teraviljakasvatustalu OÜ Pühaoru (25 000 eurot randaali ostmiseks), OÜ Rikas-VO (19 450 eurot kohviku Lemmik seadmete uuendamiseks) ja OÜ Erra Agro (17 450 eurot lihasaali seadmete soetamiseks Jõhvi Promenaadi talupoodi).

Kirderanniku Koostöökogus väljavalitud projektid esitati 30. juunil PRIAsse toetuse määramiseks. Positiivse otsuse on praeguseks saanud kõik, välja arvatud kaks riigikogu liikmele Martin Repinskile kuuluva OÜ R Capital projekti. Probleemiks on vahepeal tekkinud maksuvõlg riigile, mida taotlemise ajal ei olnud. Repinski taotles ligi 10 000 eurot kitsetalade piimasöötmisautomaatide soetamiseks ja ligi 6000 eurot kõvajuustu tootmise alustamiseks. PRIA teatas Põhjarannikule, et otsus tuleb lähipevil.

Kirderanniku Koostöökogu on üks kolmest Leaderi tegevusgrupist Ida-Virumaal. Tegevusgruppi kuulub neli omavalitsust – Jõhvi, Kohtla-Nõmme ja Toila vald ning Narva-Jõesuu linn – ning kuue omavalitsuspiirkonna ettevõtjad, MTÜd ja sihtasutused.

Kirderanniku Koostöökogu avab peagi järgmise taotlusvooru, kus saab nagu kevadelgi küsida toetust ettevõtluse, elukeskkonna ning koostöö ja ühistegevuse arendamiseks. Enne toimuvad infopäevad: 4. oktoobril kell 11 Jõhvis talupidajate liidu majas ja kell 15 Toila vallavolikogu saalis, 5. oktoobril kell 13 Narva-Jõesuu linnavolikogu saalis ja 6. oktoobril kell 13 Kohtla-Nõmme rahvamajas.

PÕHJARANNIK

Septembri lõpuni aastatellimus kõigest 74 eurot!

Toimetused on avatud Jõhvis (Rakvere 8, 2. korrus) tööpäeviti kella 9-17, tellimusi võib vormistada ka e-posti aadressil tellimine@pohjarannik.ee.

Soodushind kehtib eraisikutele ja Põhjaranniku toimetuses vormistatud tellimustele.

PÕHJARANNIK

Keskkonnamaksu positiivne mõju

Keskkonnatasudest on viimastel aastatel palju räägitud, seda ka meie tööstusettevõtete seisukohast. Ettevõtete sõnum põlevkivikeemiatööstuses toimunud koondamiste taustal on võimendunud ja jätnud mulje, et keskkonnatasud on vaat et kogu kurja juur kõrge tööpuuduse tekkimisel.

Jah, võib vaielda selle üle, kui õigustatud on ühed või teised keskkonnatasude määrad. Võib arutleda sellegi üle, kas need keskkonnamaksud, mille riik Ida-Virumaalt kokku korjab, tulevad piisavalt õiglasel hulgal siia tagasi või mitte. Aga lisaks kõigele on keskkonnatasudel veel üks positiivne nüanss: nad sunnivad tööstusettevõtteid nuputama, kuidas tekitada võimalikult vähe keskkonnajäätmeid ja neid hoopis paremini rahaks teha.

Näited on olemas. Tegelikult see polegi nii ammune aeg, mil kaevandusettevõtted maapõuest koos põlevkiviga välja toodud paekivi lihtsalt mäkke kuhjasid. Siis leiti aga, et tegu on ju väärt ehitusmaterjaliga, mida saaks müüa. Ja kuigi kogused ei ole teab kui suured, lähevad praegu need "jäätmed" ehituskaubaks.

Sama lugu oli ju kunagi õlitööstuse tootmisprotsessist eralduva põlevkivigaasiga, mis peamiselt lihtsalt õhku paisati. Kuni leiti, et mõistlikum on see põletada, ja praegu saab sellest jäätmest tuhandete inimeste toasoe.

Juba mõnda aega uurib ja katsetab Eesti Energia põlevkivituha kasutamise võimalusi – ja neid on leitud nii tee-ehituses kui põllumajanduses. Neidki jäätmeid on Eestis tohutult ja tuleb aina juurde. Nii et tegelikult saab keskkonnatasudel olla positiivne mõju korraga nii looduse, majanduse kui ka tööstuse enda seisukohalt.

ÜKS KÜSIMUS

MILLAL MÄETAGUSE JÕHVILE VASTUSE ANNAB?

Mäetaguse volikogu pole siiani andnud ametlikku vastust, kas on nõus ühinema Jõhvi, Toila, Kohtla ja Kohtla-Nõmme valla liitmisel moodustuva omavalitsusega või mitte.

Mäetaguse volikogu esimees VELJO KINGSEP:

Loodan, et see otsus tehakse 29. septembril toimival volikogu istungil. Tõenäoliselt kaldub meie otsus ikkagi ühinemisele Iisaku valdaga (peale Mäetaguse ja Iisaku veel Alajõe, Tudulinna ja Illuka vald ühisnimetajaga Alutaguse vald – toim.). Põhjus on selles, et ajalooliselt asub Mäetaguse kahe kihelkonna – Iisaku ja Jõhvi territooriumil ning liitudes Iisakuga, jääme me väiksemaks omavalitsuseks, mis on rohkem maavald ja mis võimaldab meil enam ise otsustada. Iisakuga oleme ka tihedamalt läbirääkimisi pidanud kui Jõhviga ning ühinemislepingu mustand on juba valmis.

TOIMETUS

Peatoimetaja:
ERIK GAMZEJEV 335 4454
Sekretär:
LEA KIISKÜLA 335 4444
info@pohjarannik.ee
Faks 335 4441
Tegevtoimetaja:
ERIK KALDA 335 4453
Ajakirjanikud
IRINA KIVISELG 335 4448
TEET KORSTEN 335 4465
KÜLLI KRIIS 335 4442
PEETER LILLEVÄLI 335 4464
TIIA LINNARD 335 4451
ILJA SMIRNOV 356 6652
GERLI ROMANOVITS 335 4443
SIRLE SOMMER-KALDA 335 4452
NIINA VOROPAJEVA 335 4447

Reklaamiosakond
ÜLLE METSAR 335 4450
LY KÕRVEK 335 4456
RIINA ALLSAAR 335 4445
PILLE PAJUR 335 4457
Reklaamiküljendaja:
SVETLANA TSUPSMAN 335 4461
Küljendaja:
ANNE KEEDUS 335 4461
Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt:
41532 Jõhvi, Rakvere 8,
telefon 335 4456.
E-post: reklaam@pohjarannik.ee
Narvas: Keresse 3 (III korrus).
E-post: pmarva@pohjarannik.ee

Väljaandja AS PR PÕHJARANNIK
Trükitud trükikojas Trükis

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kõik ajalehes Põhjarannik avaldatud artiklid on autoriõigustega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI PR Põhjarannik kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

Arvamus

Marina Kaljurand: ärge õpetage lastele sõnu "fašist" või "venku"

■ Kolmapäeval Ida-Viru omavalitsusjuhtidega kohtunud presidendikandidaat Marina Kaljurand tahaks vähendada Eesti ühiskonna vastandumist.

ERIK GAMZEJEV
erikg@pohjarannik.ee

Väga palju on räägitud, et järgmine Eesti president peaks olema Eesti ühiskonna ühendaja. Just.

Keda kellega peab ühendama? Kõigepealt peaksime lõpetama vastandamise.

Kelle vahel?

Linn ja maa, üks poliitiline erakond ja teine poliitiline erakond, eestlased ja venelased – see vastandumine on meil siia maani. Haridustaseme järgi vastandumine. Tegelikult on meil seda vastandumist väga palju ja meil on järjest rohkem populismi – see on asi, mis peaks ära lõppema.

Kui erakonnad omavahel ei vastanduks, siis mis neid eristaks? Tekiks sama olukord nagu siis, kui oli üks kommunistlik partei. Kas poliitiliste erakondade vastandumine pole siis loomulik?

Ma pean sellest väga lugu, et meil on erisugused poliitilised vaated ja parlamentaarne demokraatia. Nii on ja peab ka jääma. Aga meil on ka väga palju sildistamist, demagoogiat ja võib-olla mõnikord ka hirmu ning isegi vaenu õhutamist. Aga lahendusi seejuures välja ei pakuta. Puudu jääb see konstruktiivne osa.

Kuidas ühendada eesti ja vene kogukonda? Veerand sajandit on see teema päevakorral, aga ikka tuleb tõdeda, et need kogukonnad elavad justkui eri maailmades.

Ma arvan, et väga palju õigeid asju on tehtud. Kaitsevägi, kultuur, sport, tsiviilhiskond, keelekümlusklassid – need on edukad näited. Kuna olen ise vene juurtega, siis ma usun väga sellesse, et saab edukalt olla ühiskonna osa, kui oskad keelt. Kui tagada Eestis elavatele vene noortele hea eesti keele oskus ja haridus, siis läheb neil ka Eestis paremini. Statistika ju näitab, et kurjategijaid, narko-

maane, töötuid on venekeelse elanikkonna seas proportsionaalselt rohkem kui eesti-keelsete inimeste seas.

Mul on olnud Ida-Virumaal väga sümpaatseid kohtumisi, kus noored on tulnud ja küsinud, et kas ongi nii, et kui mul on Eesti pass ja oskan eesti keelt, siis võin saada ka Eestis ministriks. Ma olen vastanud, et ongi nii. Õppige keeli ja saage hea haridus. See on põhiline, mis on praegu konkurentsiks olemiseks vajalik.

Sõltumata haridusest, ei saa enamik vene inimesi aru, miks on vaja Eestisse juurde tuua NATO liitlasvägesid. Kuidas te seda neile selgitaksite?

Need ongi väga keerulised küsimused. Olen ka Ida-Virumaal rääkinud Krimmi okupeerimisest ja meie välispoliitikast. Ka sellest, miks on meie suhted Venemaaga sellised, nagu nad on.

Me püüame tasakaalustada seda, mis tuleb täiesti teisest inforuumist, mida mina julgen nimetada propagandaks. Sellele saab vastu ainult selgitades ja veel kord selgitades. Ka nendel kohtumistel, kus minuga ei jääda lõpuni nõusse näiteks küsimuses, miks Eesti ei tunnusta Krimmi okupeerimist, tunnistavad inimesed lõpuks ikkagi, et see on vähemasti küll õige, et 21. sajandil ei pea teist riiki jõuga valutama. Hakatakse asju nägema ka teise nurga alt.

Sama küsimus on ka NATOga. Kui selgitada, et me ei valmistu sõjaks, vaid kaitseme ennast. Meie parim kaitse on tõhus ja efektiivne heidutus. Seda näeb ka teine pool.

Venemaaga suhete parandamise osas on Eesti seisukoht olnud, et oleme teinud omalt poolt kõik, pall on Venemaal käes. Samas on teie konkurent presidendivalimistel Mailis Reps ühe esimese asjana lubanud minna Moskvasse suhteid siluma. Kas teie näete mingeid võimalusi, mida Eesti saaks realselt oma huvisid kahjustamata selleks teha?

Mis oleks Eestile kõige parem? Kui meie kõrval oleks demokraatlik, rikas ja õnnelik Venemaa. See on meile parim julgeolekugarantii. Naabritevaheline koostöö ja suhtlemine on alati vajalikud.

Praegu on külmutatud poliitilised suhted kõrgel tasemel. Mina presidendina ei lähe 9. mail Moskvasse. Minu arvates ei ole õige seista Pu-

Marina Kaljurand.

MATTI KÄMÄRÄ

nasel väljakul ja suruda kätt presidendiga, kelle väed on okupeerinud Krimmi ning kes praegu sõdivad Ida-Ukrainas. See ei ole õige. President on ka sümbol.

Aga diplomaatiline suhtlemine käib ja peab käima. Majandussuhted ei taastu ilmselt kunagi sellisel tasemel, nagu nad olid aastal 2007, aga need peavad meie riikide vahel jääma. Ka mina arvan, et hea, kui sanktsioone ei oleks. Aga need on kehtestatud selleks, et tagada julgeolekut. Ukraina julgeolekut, Euroopa julgeolekut ja seeläbi ka meie julgeolekut. Samas on mul hea meel, et kultuursuhted on päris tihedad.

Endise valitsuse liikmena olete te ilmselt ka lugenud Ilmar Raagi 2015. aastal koostatud salastatud raportit, milles ta tõdes, et Eesti on kaotamas Ida-Virumaad. Kas selles raportis sisalduvad seisukohad on teie meelest põhimõtteliselt õiged?

Ma olin selle arutelu juures. See kirjatükk ei olnud ainult faktidel põhinev kuiv analüüs. Sinna oli lisatud ka mõnevõrra mõtlemist ja ilukirjanduslikku stiili.

Kas me saame täna olla kindlad, et Eestis pole üldse inimesi, kes soovivad Eestile halba? Muidugi me ei saa. Iga riik peab olema selleks valmis, et tema territooriumil elab inimesi, kes tahavad riiki kukutada. Oluline on, et me teame, tunnistame ja jälgime seda. Meie julgeolekuteenistused on sellest ka väga avalikult kirjutanud oma aastaaraamatus.

Ent on ka sotsiaal-majanduslik pool. Miks on Ida-Viru-

maa endiselt maakond, kus on suurim tööpuudus ja ülejäänud Eestiga võrreldes väiksem palgatase?

Häid ja kiireid lahendusi on raske leida. Kuid midagi positiivset on siiski toimumas: toetuste maksmine ettevõtetele, kes võtavad töötuid tööle, tööstusparkide arendamine, kutsekoolide tugevdamine. Midagi liigub, aga olen nõus, et see ei toimu üleöö. Me tegime palju vigu 1990. aastate alguses.

Milliseid?

Meil oli väga palju emotsioone. Eestlased ütlesid venelastele, et pakkige kohvrid ja minge minema. Venelased nimetasid eestlasi fašistideks. Need hoiakud rikkusid omavahelisi suhteid päris tugevasti.

Kas enam selliseid hoiakuid teie arvates pole?

Mina väidan, et need on kadumas. Vähemalt see noor põlvkond, kes on sündinud pärast 1991. aastat, on teistsugune.

Mu poeg oli kaitseväes koos vene noormeestega. Ta ütles, nad on samasugused, nad kuulavad sama muusikat, neil on samasugused teksad.

Väga oluline roll on vane matel. Meie kasvatame ja kujundame oma lapsi. Ükski laps ei tea selliseid sõnu nagu "fašist" või "venku" või "so-vett" enne, kui meie seda neile räägime. Me saame ise väga palju ära teha selleks, et meie kodust läheksid välja noored, kes on avatud, kel pole komplekse ja kes tahavad Eestis elada ning kes saavad aru, et kui Eesti on nende kodumaa, siis tuleb seda ka austada.

"See päev näitab, et ega valimisi tegelikult vaja ei ole, kes tegelikult valitsevad, määravad kapo ja prokuratuur, ja võib-olla see jääb nii veel pikemaks ajaks."

Korruptsioonis kahtlustatav Keskerakonna esimees Edgar Savisaar pressikonverentsil, mille ta pühendas sellele, et täitus aasta, kui kapo otsis läbi tema Hundisilma talu Lääne-Virus.

(Postimees.ee, 22. september)

ILM JÕHVIS

REEDE. Vahelduva pilvisusega ilm, päeval sajab vihma. Puhub üsna tugev muutliku suunaga tuul. Sooja on 10-11 kraadi.

EESTI

VALITSUS LEPPIS KOKKU 2017. AASTA RIIGIEELARVES

Valitsuskabinet saavutas neljapäeva õhtul kabinetitun­g­il kokkuleppe tuleva aasta riigieelarves.

"Valitsus leppis just kokku 2017. aasta riigieelarves," teatas peaminister Taavi Rõivas sotsiaalmeedia vahendusel.

Valitsus kinnitas aprillis järgmise nelja aasta riigieelarve strateegia, mille alusel planeerib valitsus järgmiseks aastaks 0,2-protsendist struktuurset ülejääki sisemajanduse kogutoodangust (SKT) ning edaspidi eelarveta-sakaalu. Kulude poole kompenseerimiseks kärbi-vad valitsusasutused 3 protsenti majandamiskulusid.

Käesoleva aasta riigieelarve kulude maht on 8,92 miljardit eurot ja tulud 8,84 miljardit eurot.

HAIGEKASSA TÄNAVUSEKS MIINUSEKS KUJUNEB 20 MILJONIT

Tervise- ja tööministri Jevgeni Ossinovski sõnul kujuneb praegu kavandata-vate muudatuste järel hai-gekassa tänavuseks miinuseks 20 miljonit eurot ja tuleval aastal 3 miljonit eurot.

Kui valitsus oleks toetanud ajutisele töövõimehüvitisele lae kehtestamist, oleks tuleva aasta puudu-jääk vähenenud 1,6 miljo-nile, sõnas Ossinovski valit-suse pressikonverentsil. "1,4 miljonit oleks olnud selle mõju, mille osas oleks võinud järgmise aas-ta positsiooni parandada."

Peaminister Taavi Rõivas sõnas aga, et veel on vara öelda, milliseks kujuneb tänavune haigekassa miin-us, ja praegu käib veel li-saettepanekute ootamine, kuidas leida raha ja viise efektiivsuse suurendami-seks.

Ossinovski sõnul on hai-gekassa kulude vähenda-miseks heakskiidu leidnud kallimate ravimite väljavii-mine soodusravimite nime-kirjast, kui neile on olemas odavamad analoogid. See annab kokkuhoidu 0,8 mil-jonit eurot.

Kuigi haigekassa nõuko-gu pärast tagasiside saa-mist teravilhoiasutustelt haiglatele makstava raha vähendamist neljandas kvartalis ei toetanud, ot-sustati toetada ületöökoe-fitsiendi langetamist. See toob Ossinovski sõnul aas-tas kokkuhoidu 5 miljoni euro ulatuses.

Nende meetmete tule-musel väheneb haigekassa selle aasta miinus umbes poole võrra. (BNS)

Uudised

SUURVALD: Üle Lääne-Viru laiutav vald tooks palju maad

Aseri kosilasi juurde ei soovi

■ Kadrina vallaga liitu-misläbirääkimistel um-mikusse jooksnud Halja-la ja Vihula vald otsivad Kundas, Viru-Nigulas ja Aseris uusi partnereid.

GERLI ROMANOVITŠ
gerli@pohjarannik.ee

Kui Aseri vald enne lääne suunal ühinemisläbirääkimis-teks nõusoleku andmist kin-nitas, et on valmis läbi rääki-ma ainult Viru-Nigula valla ja Kunda linnaga, siis nüüd uu-rivad võimalust liitumisläbi-rääkimistega ühineda ka Hal-jala ja Vihula vald, kellele Kunda kunagi liitumisettepa-neku tegi.

Tööd kõrvale heita ei taha

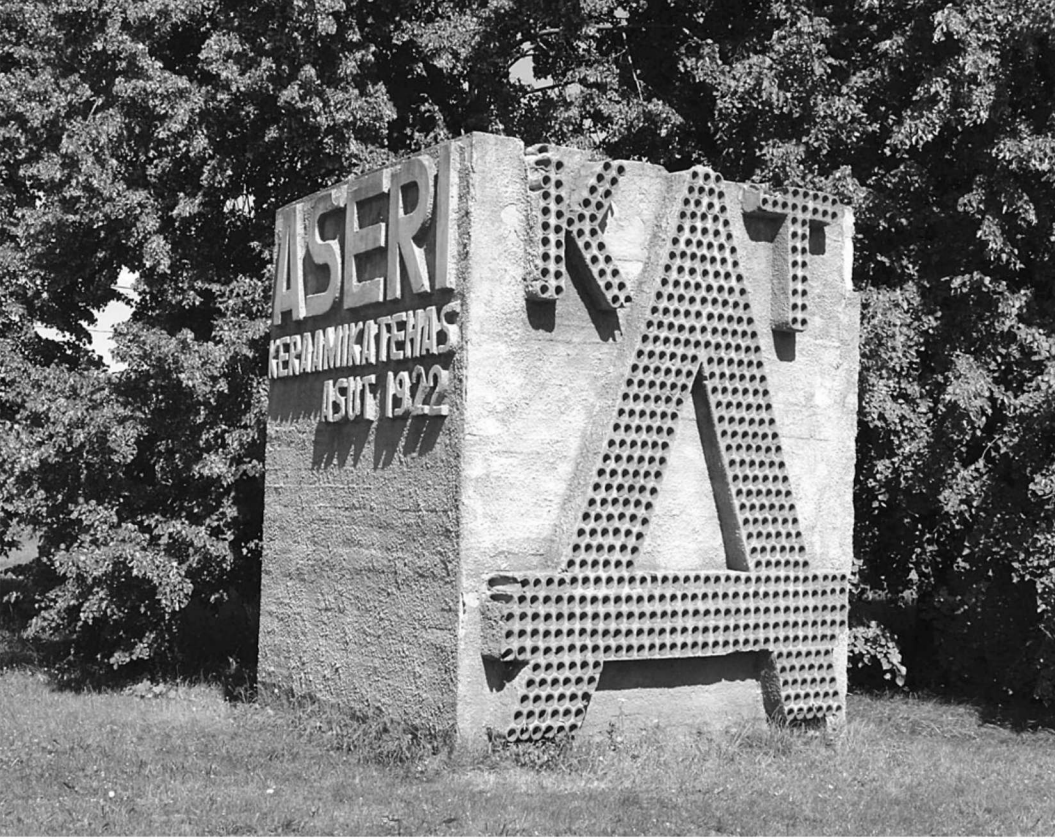
Vihula ja Haljala valla, aga ka Sõmeru valla võimalik lii-tumine Viru-Nigula valla ja Kunda linnaga oli põhjus, miks Aseri ei suutnud tükk aega otsutada, kas liituda lää-ne või ida suunal. Jah-sõna ütles Aseri oma läänenaab-ritele alles pärast seda, kui sa selgeks, et läbirääkimiste laua taha tulevad siiski ainult Viru-Nigula ja Kunda.

Nüüd on Haljala ja Vihu-la vald jõudnud läbirääkimis-tel Kadrina vallaga ummik-usse ning otsitakse võimalikke uusi partnereid, kellest kõi-ge reaalsemad oleksid just Lääne-Virumaa idapoolsed vallad, sest kui Kadrina või-maliku partnerina ära kaob, jääb valik kasinaks, kuna piir-naabreid palju pole. Vihula vald piirneb lõunast Kadrina ja idast Viru-Nigulaga. Lääne pool hakkab juba Harjumaa. Pikk ühine piir on neil Hal-jalaga, kelle piirinaabrid on peale nimetatute veel Sõme-ru ja Rakvere vald, kuid kaks viimast on oma ühinemises juba sisuliselt kokku leppi-nud ning partnereid juurde ei taha.

Purtse jahisadam valiti Eesti kolme parema väikesadama hulka

Purtse jahisadam valiti 14 no-minendi seast kolme parema väikesadama hulka Eestis.

Purtse sadama puhul tõi žürii esile, et tegu on uue sadamaga, mille on rajanud ko-

Aseri vald on kinnitanud, et nad liituvad pigem väikeses seltskonnas ning Vihula ja Haljala nende valikute hulgas pole.

ARHIIV

"Käisime eile just juhtiv-komisjoniga koos ja oleme seisukohal, et me ühinemis-ringi laiendada ei tahaks. Palju tööd on praeguseks juba ära tehtud," nentis Aseri val-lavanem Koit Oras. Ka voli-kogu, kellele liitumisaren-guid viimasel istungil tutvus-tati, ei rõõmustanud võimali-ku laienemise üle.

Ust kinni ei löö

Orase sõnul tähendaks kahe valla liitumine seda, et moodustub suur vald, mis ühest otsast teise oleks roh-kem kui 60 kilomeetrit pikk. Suur territoorium ei taga aga veel suurt elanike arvu. Kui Aserile, Viru-Nigulale ja Kundale Haljala ja Vihula juurde panna, ei kasva elani-ke arv 11 000 inimeseni, mis

tooks kaasa suurema ühine-mistoetuse.

"Ilma lisatoetuseta ei näe ma sellisel liitumisel küll mingit mõtet," tões Oras. Sa-mas lisas ta, et Aseri jaoks ei tähendaks uute partnerite liitumine automaatselt läbi-rääkimiste laua tagant lahku-mist, kuid ta loodab, et asjad kunagi nii kaugele ei jõua.

Mis saab juhul, kui Vihula ja Haljala jäävadki partneri-ta ning jõutakse sundliitmise-ni, Oras öelda ei osanud. "Se-da, kuidas see protsess hak-kab käima, ei tea praegu ilm-selt keegi," lisas ta.

Kui Vihula ja Haljala läk-sid Kadrinast lahku tõenäoli-selt seetõttu, et viimane pol-nud valmis tegema järeleand-misi ei nimes ega halduskes-kuse asukohas, siis Aseri lii-

KOIT ORAS

Ilma lisatoetuseta ei näe ma sellisel liitumisel küll mingit mõtet.

tumisringis on need kaks olu-list küsimust küll veel lahen-damata, kuid tülini see usu-tavasti ei vii. "Ilmselt jõuame siin mõistliku kompromissi-ni," tões Oras.

plaanitakse sinna luua Tuli-vee teemakeskus.

Purtse jahisadamas on 14 kaikohta, millest kümme on mõeldud külalistele ja neli kohalikele. (PR)

Jõhvi betoontoodete tehas laiendab haaret

Algus 1. lk

Suurem osa toodangust tarnitakse välismaale: kas otse tehasest või kasutatak-se tooteid teiste eksporttoo-dete valmistamisel.

Tint tõi näiteks, et ena-mik ABB Jüris toodetavate komplektalajaamade vunda-mentidest valmistatakse Liis-beti tehases. "Toodete val-mistamisel on põhiliselt te-gemist kohaliku toorainega,

vaid armeerimisteras ei pä-rine Eestist. Kui lisada juur-de tööjõud, on betoontoodete näol tegemist igati hea vää-r-tusahelaga. Enamat väärin-damist betoon ei võimalda," rääkis ta.

Eesti turule valmistatak-se põhiliselt treppe, rõdusid ja elektrivõrkudele elemen-te. Näiteks on Liisbeti tar-nitud suurem osa Eestis re-noveeritud 110 kV ja 330 kV

alajaamade seadmete vunda-mentidest.

Kui suvel sõitis toodangu-ga tehasest välja neli autot nädalas, siis praegu kolm au-tot päevas. "Tehases valmista-tud betoontoodete tipphooaeg algab septembrist, sest siis on ehitused natukene ajahä-das. Ei jõuta enam platsidel betooni valada ja üritatakse kõik monteeritava betooni peale teha," selgitas Tint.

Tellimuste järjekord on praegu jaanuarini. Huvita-vamatest tellimustest ni-metas ta Tallinna trammi-liinide liinipostide vunda-mente ja Maakri kvartalis-se kerkiva Eesti kõige kõr-gema, 30korruselise hoone treppe. "Tarnime oma too-teid ka näiteks Rootsi, kus eestlased ehitavad kuue-korruselisi puitmaju," rää-kis Tint.

LÜHIDALT

HELME JA JÕKSI ÜLESSEADJATE SEAS POLE ÜHTEGI PRESIDENDI VALIJAT IDA-VIRUMAALT

TALLINN. 50 presidendi valija seas, kes esitasid eile presiden-dikandidaadiks Allar Jõksi, polnud ühtegi Ida-Virumaa omavalitsuste esindajat.

Ka kolmapäeval kandidaadiks seatud Mart Helme 21 esitaja seas Ida-Viru valijamehi polnud.

Põhjaranniku poolt eelmisel reedel siinsete presidendi valijate seas tehtud küsitlus näitas, et Helme või Jõksi toetajaid nende seas, kes olid nõus oma eelistust avalikustama, polnud. Küsitluse põhjal jagunevad Ida-Viru valija-meeste hääled Siim Kallase, Mailis Repsi ja Marina Kaljuranna vahel.

POLITSEI

RÖÖVIS ENDIST ELUKAASLAST

21. septembril tungis 39aastane mees Kohtla-Järve Ahtme linna-osas Puru teel asuvas korteris kallale oma 40aastasele endise-le elukaaslasele ning varastas naise rahakoti ja korterivõtmel. Kahju on 30 eurot.

AUTOST VIIDI PARDEL JA KEEVITUSAPARAAT

21. septembril teatati politseile, et Narvas Tallinna maanteel par-kinud sõiduautost varastati elekt-ripardel, akulaadija, keevitusapa-raat, kruvikeeraja ja muud vara. Kahju on 643 eurot.

POLITSEI OTSIB KADUNUKS JÄÄNUD PENSIONÄRI

Politsei pa-lub kaasabi, selgitamaks välja 75aas-tase Valeri asukohta. Mees läks 18. sep-tembri hom-mikul linna jalutama ja pole siiani naasnud.

18. septembril kella kaheksa paiku hommikul läks Valeri linna jalutama, kuid koju ei naasnud. Lähedastele teadaolevalt käib mees jalutamas Narva linnas ning selle lähiümbruses Soldina ja Kadastiku järve piirkonnas ning Narva lennujaama läheduses. Lähedased arvavad, et mees võis minna ka metsa seenele.

Politseile teatati Valeri kadumi-sest teisipäeval, 20. septembril. Narva politseipatrullidele on Vale-ri isikukirjeldus edastatud ja me-he otsingutega tegeldakse. Kuna mehel ei olnud kodust lahkudes kaasas mobiiltelefoni, ei ole te-ma positsioneerimine võimalik.

Valeri on 178 cm pikk ja kõhna kehaehitusega. Tal on hõredad helepruunid juuksed, kehv kuul-mine ja raskendatud orienteeru-misvõime. Kodust lahkudes olid mehel seljas lühike hall tuulejope ja sinine spordipluus, jalas olid tal mustad püksid ja tumedat värvi kingad.

Politsei palub kõigil, kes on Va-lerit alates 18. septembrist näi-nud või kellel on informatsiooni, mis võiks tema leidmisele kaasa aidata, sellest teada anda häda-abinumbri 112.

JULGEOLEK: Kavandatavad tuulepargid vähendavad Eesti kaitsevõimet

Uusi tuuleparke Ida-Virumaale ei tule

■ Riigikogu riigikaitsekomisjoni esimehe Marko Mihkelsoni sõnul vähendavad Ida-Virumaale kavandatavad tuulepargid riigikaitsealist heidutusevõimet, tekita- des radarisüsteemide tööle olulisi takistusi.

BALTIC NEWS SERVICE

"Eelhoiatust on Eesti riigikaitse tagamisel väga olulise tähendusega," sõnas Mihkelson. "Võttes arvesse meie geograafilist asukohta ja keerulist julgeolekuolukorda, peab riik võtma selge seisukoha tuuleparkide rajamise lubamises või mittelubamises julgeolekutundlikel piirialadel," ütles ta pressiteates.

Uusi tuuleparke idapiirile ei tule

Mihkelson viitas Soomele, kes on tuuleparkide rajamise riigi idapiirile sisuliselt keelustanud ning pakub arendajatele asendusmaad mujal.

Seetõttu leiti neljapäeval toimunud riigikogu istungil, et julgeoleku kaalutlustel ei saa Lääne- ja Ida-Virumaale, aga ka osaliselt Lõuna-Eestisse mitte ühtegi tuuleparke püstitada, teatas riigikogu pressiteenistus.

Riigikaitsekomisjoni liige Johannes Kert tõi esile, et Eesti, Läti ja Leedu on NATO piiririigid ning sellest tulenevalt kogutakse eelhoiatuse informatsiooni ka NATO vajadusteks. "Seetõttu ei räägi ma ainult Eesti julge-

Ida-Virumaa seni suurima tuulepargi on rajanud Eesti Energia Balti elektrijaama tuhaplatoole.

ILJA SMIRNOV

RAINER VAKRA

Tuleb välja töötada riiklik kompensatsioon ettevõtjatele Ida-Virumaale juba tehtud investeeringute katteks.

oleku huvidest, vaid oluliselt laiemast julgeolekuhuvist," ütles Kert.

Samas märkis keskkonnaministri esimees Rainer Vakra, et tuuleenergiat ei saa arendada riigikaitse prioriteetide arvelt ja see-

tõttu on oluline leida toimiv lahendus. Vakra pidas vajalikuks välja töötada riiklik kompensatsioon ettevõtjatele Ida-Virumaale juba tehtud investeeringute katteks ning pakkuda asendusmaad mujal Eestis, kus arendaja hu-

vi ei pörku riigikaitse prioriteetidega.

Ta lisas, et energiajulgeoleku mõttes on Eesti elektrivõrk vaja lõplikult lahti ühendada Venemaa elektrivõrgust ja liita see tugevamalt Kesk-Euroopa elektrivõrguga.

Tuulikud tekitavad radaritele pimeala

Neljapäeval toimunud riigikogu istungist võtsid osa kaitseministeeriumi, keskkonnaministeeriumi ning majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi esindajad ja eksperdid.

Komisjonile selgitati, et tuuleparkide töö takistab ra-

diosüsteemide ja radaritega luureinfo kogumist. Tuulikute labad lõovad raadiosignaale laiali ja potentsiaalset infot ei saa positsioneerida ega identifitseerida. Radarite puhul tekib tuuliku ümber umbes kahekilomeetrine pimeala, kust radar ei saa väljasaadetud signaali lendavalt objektilt tagasi.

Ettevõtjatest Oleg ja Andres Sõnajalale kuuluv tuuleenergeetikaga tegelev AS Eleon on varem teatanud, et nende eesmärk on ehitada Ida-Virumaale elektrituulikute tööstus, mis hõlmab 60 tuuliku ehitamist ja loob 2020. aastaks 1200-1400 uut töökohta.

PÄEVA PILT

ILJA SMIRNOV

AUTOVABA PÄEV. Mitte küll kogu Narva, kuid mõned selle elanikud loobusid eile tõepoolest auto kasutamisest, osaledes nõnda ohutu linnakeskkonna kujundamises suunatud rahvusvahelises liikumises.

See foto on tehtud Narva linnavalitsuse esises parklas: paduvihmast hoolimata istus korraldajate vanemspetsialist Jüri Teslenko jalgratta selga. Ent tödes, et käibki alati just nõnda töö.

Nagu fotolt näha, Narva linnavalitsuse esine parkla eile autodest päris tühi ei olnud. Ainult väikesel eraldatud asfaltplatil toimusid kogu päeva jooksul temaatilised kultuuri- ja spordiüritused, millest osavõtjatel vedas ilmaga palju rohkem kui härä Teslenkol.

Narva kuulutati pidulikult Eesti sügispealinnaks

Narva linnaeap Tarmo Tammiste: "Vahel jääb mulje, et sügis algab juulis." ILJA SMIRNOV

Eile õhtul optimistlikes ererohelistes kingades kultuurikeskuse lavale astunud Narva linnaeap Tarmo Tammiste võttis linna nimel vastu Eesti sügispealinnatiitli.

Traditsioonilised ja aastast aastasse peaaegu muutumatud regaalid ning diplomi andsid Narva linnaeapele üle Tallinna linnavalitsuse delegaadid. Enne seda lausus tervitussõnad suvepealinn Pärnu esindaja.

"On väga sümbolne, et ilm on täna üsnagi sügisene: vihm saatis meid terve tee," märkis Tallinna Kristiine linnaosa vanem Vadim Belobrovtsev. "Sügispealinnatiitel on üks tähtsamaid kas või sellepärast, et Eesti kliimas on sügis de facto kõige pikem aastaaeg," sõnas ta.

Narvale üle antud tunnistusega kinnitas Tallinn, et 22. septembrist 21. detsembrini – astronoomilist kalendrit järgides – on Narva sügispealinn.

Tarmo Tammiste õnnitles narvalasi tiitli saamise puhul ning märkis, et Narva on sügispealinnale esitatavate nõudmistega eelmistel aastatel hästi hakkama saanud.

"Vahel jääb muidugi mulje, et sügis algab juulis, ja kui sõidada detsembris Otepäele, et tiitel üle anda, siis ta kestab muudkui edasi," ütles linnaeap. "Mäletan, et ükskord toodi seal kohale ämbritäis lund ning manitseti lapsi: lund ärge sööge – rohkem pole!" naljates Tammiste. "Ma loodan, et sel aastal seda ei juhtu – talv peab ikka külm olema." (PR)

Silmufestival otsib suveniiri

13.-30. oktoobrini toimub Ida-Virumaal teist korda festival "Silm suhu!".

21. septembril kuulutasid silmufestivali korraldajad välja konkursi festivali suveniiri leidmiseks.

Konkursile oodatakse loomingulisi ja esteetilisi valmis- tooteid ning prototüpe, mis oleksid seotud festivali "Silm suhu!" nimega. Tuua võib nii individuaalseid kui ka rühmatöid. Üks inimene võib konkursile esitada ka mitu tööd.

Projekti partnerid – teiste seas Narva-Jõesuu spaa ja sanatoorium, ilutulestike korraldamisega tegelev firma Hansa Ilutulestikud, Narva kaubandus-meelelahutuskeskus Astri jt – panevad paremate ideede autoritele välja väärt auhinnad.

Projektijuht Jevgeni Timoštsuk on rõõmus, et juba möödunud aastal leidis festival Selveri kaubandusketi näol peasponsori ning et Eestis leidub ettevõtjaid, kes on valmis nende algatust toetama.

Juba on kokku pandud ka festivali kava: kahe nädala jooksul pakuvad Kirde-Eesti restoranid ja kohvikud spetsiaalset menüüd, milles on esikohal silmud.

Praeguseks on oma osalust kinnitanud Narva-Jõesuu restoranid Romantic Garden (spaahtell Noorus), Meretare ja Kuurort (Narva-Jõesuu spaa ja sanatoorium) ning kohvik Albatross, Toila spaahotelli restoran Mio Mare, Narva restoranid M.Chagall (hotell Narva), Inger, Salvadore ja KING, Ida-Virumaa kutseshaaduskeskuse Jõhvi ja Narva õpperestoran ning Narva kohvik OMA.

Silmupäevade raames on kavas palju mitmesuguseid üritusi. Pidulik avamine on 13. oktoobril spaahotelli Noorus restoranis Romantic Garden, kus toimub ka pidulik galaõhtusöök erikülaliste osalusel. 21. oktoobril on Narva-Jõesuu restoranis Meretare romantiline pimeõhtusöök, mille viib läbi Eesti peakokkade ühenduse liige, aasta koka 2012 tiitli omanik, peakokk Vladimir Upeniek.

Romantilist atmosfääri lisab Alexandra Lodez Peterburist. 22. oktoobril kutsub Narva kaubandus-meelelahutuskeskus Astri traditsioonilisele kalalaadale. (PR)

Universaalne puidu/pelletikatel koos põleti ja etteande teoga
UNI Pell 4

1900€

BlackStar Comfort puidugraanuli katlad

-20%

ostakatel.ee

TEL 5267072

TEHNIKA 10, VIIRATS, VIILJANDIMAA

VAIDLUS: Riigikohus saatis vallale soodsa otsuse ringkonnakohtusse tagasi

Sinimäe kooli põlenguga seotud kohtuvaidlus ei leia kuidagi lõppu

■ 2012. aastal põlema süttinud Sinimäe kooli kindlustusraha tõttu alanud kohtulahing Vaivara valla ja kindlustusfirmade vahel ei saanud veel lõplikku lahendit, kuna riigikohus saatis selle kolmapäeval tagasi ringkonnakohtusse.

ERIK KALDA
erikk@pohjarannik.ee

Hagiavalduse kohaselt sõlmis vald maakleri vahendusel Codan Forsikring ASi Eesti filiaaliga kindlustuslepingu, millega oli muu hulgas kindlustatud Sinimäe põhikooli hoone tule-, veeavari-, vandali- ja tormikindlustusrisi vastu. Kindlustussumma põhikooli osas oli 1 688 112 eurot koos käibemaksuga.

Kindlustus vähendas väljamakset

Pärast 2012. aastal koolis toimunud tulekahju antud ekspertide hinnangute kohaselt oli kindlustusleping Sinimäe põhikooli hoone osas sõlmitud alakindlustuse tingimusel, kuna hoone taastamisväärtus ületas kindlustussummat. Kindlustusandja nõustas kindlustushüvitistega 762 042 eurot, kuid vähendas väljamakstavat hüvitist 32 protsendi võrra alakindlustuse tõttu ja maksis hüvitistena välja 519 720 eurot.

Vaivara vald leidis, et kuna kindlustusleping sõlmiti alakindlustuse tingimusel maaklerist tulenevalt, on kindlustusmaakler põhjustanud vallale 242 322 eurot kahju. "Maakler jättis välja selgitamata põhikooli hoone kindlustusväärtuse. Ta sisestas kindlustusandja arvutiprogrammi põhikooli kindlustus-

Elektrisüsteemist alguse saanud Sinimäe põhikooli põleng toimus täpselt neli aastat tagasi, vahepeal on uus koolimajagi valmis saanud, kuid kohtuvaidlused valla ja kindlustaja vahel pole siiani lõppenud.

PEETER LILLEVÄLI

summama 767 eurot ruutmeetri kohta soovitatava 959 euro asemel ja jättis kasutamata samas programmis pakutava võimaluse kontrollida kindlustussumma vastavust nõuetele. Samuti ei juhtunud maakler kordagi hageja tähelepanu alakindlustuse ohule," leidis vallavalitsus.

Harju maakohus rahuldas mullu 18. juuni otsusega hagi osaliselt. Kohus mõistis maaklerilt Vaivara valla ka suks välja 244 410 eurot.

Tallinna ringkonnakohtus tühistas maakohtu otsuse vaid osas, milles kohus jättis menetluskulud kostja poolel kaasatud iseseisva nõudeta kolmanda isiku kanda.

Vallale soodne otsus siiski veel ei jõustunud, kuna riigikohus leidis oma kolmapäevases lahendis ringkonnakohtu otsuses materiaalõiguse nor-

mi ja menetlusõiguse normi olulisi rikkumisi ning seetõttu tühistas lahendi ja saatis selle ringkonnakohtusse uueks arutamiseks.

Ehitati uus hoone

Sinimäe koolimaja hävis põlengus 2012. aasta 20. septembril. Tulest ja kustutus-töödest sündinud kahju oli nii suur, et hoone taastamist ei peetud otstarbekaks. Juba 2013. aasta veebruaris telliti uue, koolimajast, lasteaiast ja spordihoonest koosneva hariduskompleksi projekt ning aasta pärast läks ehitus lahti.

Sinimäe kooli õpilased jätkasid õppetööd esialgu mitmes Sinimäel asuvas hoones, peatselt koliti üle abi pakunud Sillamäe gümnaasiumi.

Uus hoone pidi valmis saama 2014. aasta juuli lõpuks, kuid ehitustähtajad lükkusid

SINIMÄE KOOL

- * Sinimäe 1958. aastal ehitatud koolimaja hävis põlengus 20. septembril 2012.
- * Mais 2013 allkirjastati uue koolimaja projekteerimisleping.
- * 10. aprillil pandi uuele hoonele nurgakivi.
- * Tööde tähtaega lükati kaks korda edasi; koolis algas õppetöö kavandatud 1. septembri asemel 1. detsembril.

edasi ning õpilased said uude koolimajja kolida alles 1. detsembrist 2014.

Ehitus läks maksma 3,1 miljonit eurot, raha selleks leiti osalt vallaeelarvest, osalt võeti laenu ning osalt hüvitas kindlustus.

Lüganuse kindlustab lumelükkamise juba uues omavalitsuses

■ Lüganuse vald, kes seni on lumelükkajat otsinud aasta kaupa, kuulutas välja hange, et leida tööde tegija kolmeks aastaks.

GERLI ROMANOVITS
gerli@pohjarannik.ee

Lüganuse vald kuulutas välja hange lumetõrjetööde tegemiseks järgmiseks kolmeks talveks ehk 2019. aasta suveni. Nii on lumelükkamistöödega kaetud ka kaks esimest talve pärast uue omavalitsuse sündi 2017. aasta valimiste järel.

"Kuna tegemist on väga suure ja olulise valdkonnaga, siis on mõistlik teha pikem hange ning kindlustada tööde tegemine ühinemise järel," põhjendas Lüganuse vallavanem Viktor Rauam, miks selline otsus vastu võeti. Nii antakse uuele omavalitsusele aega sisseelamiseks, sest praeguseks pole selge, millised ametnikud uude omavalitsusse üle lähevad ja millised on need teadmiste mahud, mis kaasa lähevad. Omavalitsuste lumelükkamismahud pole aga ühesugused. Nii on Kiviõli linna territoorium napp 11,7 ruutkilomeetrit, samas kui Lüganuse territoorium on 439 ruutkilomeetrit.

Nagu varasematel aastatel, on Lüganuse vald jaotatud kaheksaks piirkonnaks. Kas pakkujaid on üks või kaheksa, pole

oluline. "Oleme seadnud tingimuseks, et iga piirkonna jaoks peab olema eraldi tehnika. See kindlustab meile selle, et kui on lumesadu, siis piirkonnaga kohe ka tegeldakse, mitte pole üks traktor mitme piirkonna peale ning siis ühte tehakse ja teised ootavad oma järge," selgitas Rauam.

Hankes pole oluline ainult madalam tunnihind, vaid ka tehnika kvaliteet. Tihti tagab võimsam tehnika töö kiirema valmimise, mis kokkuvõttes on vallale odavam kui odava tunnihinnaga väike traktor, millel kulub tööde valmisjõudmiseks kauem aega. "Seda, kuidas see tingimus töötab, katsetasime eelmisel talvel," ütles Rauam. Tema sõnul oli juba mullu jutut sellest, et lumetõrjetööde leping võiks olla pikema perioodi peale kui üks hooaeg, kuid enne taheti katsetada, kuidas asi töötab, et hanketingimused saaksid pikaajaliseks hankeks võimalikult täpsed.

Lükkamise kiiruse ja kvaliteedi osas on vallal maanteeametile sarnased tingimused olenevalt teede tähtsusest.

Kui iga-aastase hange puhul on seda tehtud sügisel ja tehakse ka tänavu selle lootusega, et lumi ei tule ootamatult vara, siis järgneva kolme aasta jooksul seda muret ei teki, et lumi on maas ja lepingud veel sõlmimata. "Sisuliselt oleme siis valmis ka juulis lund tõrjuma," lisas Rauam. (PR)

Kohtla-Järve otsis ebaseaduslikult korrakaitseametnikku

■ Kohtla-Järve linnavalikogu esimees Riina Ivanova tuletas äsja linnavalitsusele meelde, et nende kuu alguses välja kuulutatud konkurss korrakaitseametniku leidmiseks on vastuolus kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega. Praeguseks on linnavalitsuse otsus tühistatud.

TEET KORSTEN
teet@pohjarannik.ee

Kohtla-Järve linnavalitsus sai äsja linnavalikogu esimehelt Riina Ivanovalt kirja.

Vastuolu seadusega

"Juhin Teie tähelepanu sellele, et 6. septembril 2016. a vastu võetud Kohtla-Järve linnavalitsuse korraldus nr 947 "Kohtla-Järve linnavalitsuse teenistujate koosseisu muutmise" on vastuolus kohaliku omavalitsuse (KOV)

korralduse seadusega, mille järgi otsustab korrakaitseüksuse moodustamise ja lõpetamise või korrakaitseametniku ametikoha loomise ja koondamise valla- või linnavalikogu," kirjutas Ivanova.

Nimetatud korraldus nägi ette leida korrakaitseametnik, kelle põhiülesanne on väärttegude kohtuväline menetlemine ja järelevalve KO-Vi kehtestatud eeskirjade järgimise üle.

Põhjarannikule tunnistas linnapea kohusetäitja, ase-

linnapea Ljudmilla Jantšenko, et tegu poleks päris mupoga (Tallinna munitsipaalpolitsei), aga millegi sellesarnasega küll.

Mupot veel ei tule

Jantšenko mainis eraldi kontrolli korteriühistute tegevuse üle: näiteks prügikonteinertid ajavad üle või prügi on ebaseaduslikult ladestatud – tuleb selline ametnik, pildistab, selgitab välja rikkujad ja algatab väärteomenetlust.

Jantšenko tõrjus ka kahtlusi, et ametikoht luuakse linnakassa kehva seisu parandamiseks trahvide varal või et uus ametnik hakkab kodanikke ka otsitud põhjustel kiusama, et oma olemasolu õigustada. Tema sõnul ei hakata kohe pise- ma rikkumise pärast trahvi-

ma, vaid esmalt piirdutakse märkusega.

Riina Ivanova ütles pärast tähelepanu juhtimist, et volikogu otsustab oktoobris, kas korrakaitseametnikku on vaja. Samuti arvas ta, et linnasekretär Vadim Vildelt peaks küsima, kas linnavalitsus võtab sageli vastu otsuseid, mis pole teiste kehtivate seadustega kooskõlas. Temale endale siiski tundub, et seda ei esine õnneks tihti, et nõnda tõsi-seid mõõdalaskmisi juhtub – nagu korrakaitseametniku otsimise puhul. "Aga ilmselt nad linnavalitsuses lihtsalt kiirustasid," arvas volikogu juht.

20. septembril tühistas linnavalitsus eelmainitud konkursi ja kirjutas koduleheküljel napilt: "Suur tänu kandideerimast."

OPTI PROF

Silmahaiguste SÕELUURINGUD Euroopa Liidu toel

Uuringutel on võimalik näha või leida viiteid sagedamini esinevatele silmahaigustele (hallkae, roheline kae, kõrge/madal silmarõhk, sarvkesta keratokoonus, kollatähni kärbumine jne) ning aidata tuvastada mõningaid üldhaigusi (suhkurtõbi, mõned ajukasvajad jne).

Kõikidele patsientidele tehakse uuringutest silmapõhja kolmemõõtmeline pilt (OCT), sarvkesta uuring, pilt kae tuvastamiseks (red reflex), sarvkesta paksuse mõõtmine ja silmarõhu mõõtmine.

Uuringute tulemused vaatab üle silmaarst ning vastus koos piltidega saadetakse patsiendile posti teel koju.

Uuringute maksumus 19 eurot inimese kohta.

Info ja registreerimine tel 5833 0449.

Vastuvõtuks on vajalik enne registreerida!

Uuringuid viib läbi Optiprof Estonia OÜ.

Energeetika

Rakvere 8,
41532 Jõhvi,
tel. 335 4444,
info@pohjarannik.ee

JIM SCHMIDT: Te, eestlased, olete suutnud põlevkivi saja aasta vältel väga tõhusalt kasutada

Austraalia põlevkiviguru hindab Eesti kogemust kõrgelt

■ Põlevkiviga tegelevates ringkondades kutsutakse Austraalia insenerifirma PROCOM Consultants direktorit Jim Schmidti guruks. Tema firma tegeleb nafta ja gaasi ning alternatiivenergeetika uuringute ja inseneritehniliste lahenduste väljatöötamisega. Tallinnas peetud põlevkivisümpoosionil rääkis ta ühe Austraalia põlevkivimaardla võimalustest.

AGO GAŠKOV
info@pohjarannik.ee

Te rääkisite ühest hiiglaslikust põlevkivimaardlast Kirdes-Austraalias. See ulatub ookeani äärest kuni mandri südameni. Põlevkivikihi paksum kõigub kahest kuni kaheksa meetrini. Mida te meie Eestis selles võrdluses pisikesest põlevkivimaardlast arvate? Ja meie põlevkiviteadmistest, mille üle meie ise väga uhked oleme?

Eesti põlevkivimaardla on väga rikas ja suur maardla ja teie riigil on väga suur põlevkivi kasutamise kogemus. Teiste maardlatega võrreldes teatakse sellest rohkem, sest te olete kaevandanud põlevkivi sada aastat.

Austraalias on kaht tüüpi põlevkivi: järvelise ja merelise tekkega. Merelise tekkega maardla on väga suure pindalaga ning maavara on seal hajutatud. Me ei kasuta seda veel, kuid sellel maardlal on tulevikku. Selle põlevkivi väärtus on selles, et mineraalset ainet on võimalik saada väärtuslikke metalle ning orgaanilisest osast süsivesinikke.

Teine maardla, mis asub Stuartis, on väga sügaval. Me kaevandame seal põlevkivi. Põlevkivi lasub seal 500 meetri sügavusel. Tolle maardla põlevkivist võib saada miljardeid barreleid naftat, aga see on keeruline, sest maavara lasub väga sügaval. Samas on see väga rikas, suure kukersiidsaldusega põlevkivi.

Teie põlevkivimaardla on kvaliteetne ja teie, eestlased, olete suutnud seda saja aasta vältel väga tõhusalt kasutada. Ma olen kindel, et seda tehakse ka tulevikus.

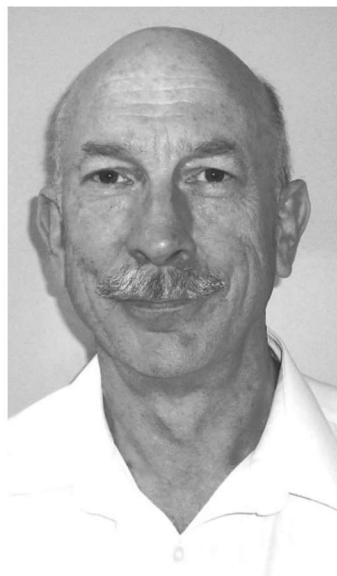
Praegu on nafta väga odav. Nagu me teame, on põlevkivist õli ja energia saamine väga raske töö. Kas teie arvates on põlevkivil siiski tulevikku? Majanduslikku ja keskkonnamõju külgel arvestades?

Põlevkivil ja naftal on suur vahe. Põlevkivimaardlad on teada, naftamaardlad tuleb

Jim Schmidt ei välista, et ka Austraalias võidakse hakata kasutama praegu ainsana maailmas Eestis toimivat kõige uuemat Enefit 280 tehnoloogiat. Põhiküsimus on, kuidas teistsuguste omadustega Austraalia põlevkivi sellega kohandub.

MATTI KÄMÄRÄ

Jim Schmidti arvates on eestlased osanud põlevkivi väga tõhusalt kasutada.

pidevalt juurde otsida. Põlevkivimaardla suurus ja maardel kvaliteet on geoloogiliste tööde käigus üsna lihtne kindlaks teha.

Kaevandamise ja õlitootmise kulusid on pidevalt võimalik vähendada. Õli on aga võimalik mitmel moel kasutada. Põlevkiviõli on naftaga võrreldes hoopis teistsugune. Selles on palju fenooli, mis tuleb kukersiidi koostisest. Põlevkiviõlist saab rohkem kemikaale kui naftast. Põlevkiviõli tuleb hakata paremini kasutama.

Seda muidugi, aga me toodame põlevkiviõli baasil väga vähe kemikaale, näiteks fenooli ja vaike. Võib-olla on põhjus selles, et seda toodangu on väga keeruline müüa?

Jah, teie küsimuses peitub suur osa vastusest, kuid põlevkivikeemia arendamine, uute toodete väljatöötamine on samuti vajalik. Selleks, et põlevkiviõli oleks kasutatav kütusena, tuleb suurendada vesinikusisaldust ja vähendada selle hapnikusisaldust. See on keeruline protsess. Ilma kemikaalide tootmiseta on põlevkivist õli tootmine tõepoolest majanduslikult mõttes kriitilisel tasemel.

Austraalias kavatsete te hakata oma põlevkivi tuhat tootma metalle, näiteks vanaadiumi. Oma ettekandes te rääkisite vanaadiumakudest, mis on praegusest liitiumakudest sadu kordi vastupidavamad. Mis maardlaga siis Austraalias tegelikult tegegist? Energeetika- ja õlitootme maardlaga või metallimaardlaga?

Me rääkisime merelise maardla Toolebeci formatioonist. Ainult õli tootmine ei muutuks selles maardlas mitte kunagi kasumlikuks. Kukersiidikogumid on hajutatud väga suurel maa-alal ja õli ise oleks väga väävlirikas, ent kui me toodame orgaanilisest ainet õli ja eraldame tules metallid – vanaadiumi, alumiiniumi, tsingi ja molibdeeni –, saame nendest isegi ehk rohkem kasu kui õlist. Seega mängivad peamist osa metallid, aga õlitootmine on nende kättesaamiseks vajalik.

Naaseme Eesti põlevkivi juurde. Kas meie saja-aastast kogemust oleks võimalik Austraalias kasutada? Või on

TEISE ÕLITEHASE ENEFIT 280 EHTUS OOTAB NAFTA HINNA TÕUSU

Eesti Energia on teeb omanikule ettepaneku teise Enefit 280 tehnoloogial töötava põlevkiviõli tehase rajamiseks, kui nafta hind maailmaturul tõuseb 60-65 dollarini barreli eest, ütles ettevõtte juht Hando Sutter.

Praegu on Brenti toornafta hind alla 50 dollari, vahendas "Aktuaalne kaamera".

Eesti Energia olemasolevad kolm õlitehast töötavad Sutteri sõnul täisvõimsusega. Igas tunnis toodetakse üle 60 tonni ehk umbes ühe raudteevaguni täis õli, mis läheb põhiliselt ekspordiks.

"Me arendame oma tehnoloogiad nii, et uued investeeringud oleksid võimalikud, kui õli hind on vahemikus 60-65 dollarit barreli eest. Kuna see on praegu veidi alla 50, siis natuke on puudu, aga kui õli hinnad peaks tõusma, siis me oleme valmis pakkuma omanikule otsustamiseks uute investeeringute tegemist," rääkis Sutter. (Err.ee)

teie teadmised oma maardlast siiski suuremad?

Jah, teil on pikaajaline kogemus oma põlevkiviga. Meie eri tüüpi põlevkivid, USA põlevkivi, Jordaania ja Hiina põlevkivi – kõik need on väga erinevad. Põlevkivi omaduste, kaevandamistingimuste ja õlitootmise tehnoloogia väljaselgitamine nõuab palju aega ja suurt tööd.

Teie Enefiti tehnoloogia on väga hea. Oma Stuarti maardlas kasutame ATP tehnoloogiat [Alberta Taciuk Process, Viru Keemia Grupp kaalus selle kasutamist enne Petroteride ehitamist – A.G.J.]. Sellel on probleeme ja võimalik, et me võtame edaspidi kasutusele Enefit 280 tehnoloogiat. Aga iga põlevkivi vajab oma lähenemist ja tehnoloogiad tuleb kohandada põlevkivi omadustega järgi.

Aga siiski – kas me saaksime müüa oma tehnoloogiat

näiteks Austraaliasse, USAsse, Hiinasse?

Eesti valitsusel on oma osa tehnoloogia müügis ja levitamisel. Pärast seda, kui Southern Pacific Petroleum Project, Stuart Project Gladstone'is lõpetatakse, on põhjust tutvuda ka teie kogemusega.

Stuarti projekti on arendatud 10 aastat ja Austraalias on põlevkiviga põhjalikumalt tegeldud üldse ainult 15 aastat. Eesti valitsus, Eesti Energia ja VKG on teinud ära suure töö põlevkivitehnoloogia arendamisel. Te olete arendanud isegi kaht tehnoloogiat. Muidugi võite te oma tehnoloogilisi lahendusi kõikjal maailmas müüa.

Eestis on suurepärane võrgustik firmadest ja institutsioonidest, mis on põlevkivitehnoloogia arendamisest huvitatud. Ülejäänud maailmal kulub aega, et teile järele jõuda.

Eesti Energia pakub Rail Balticu ehitamiseks põlevkivituhka

Eesti Energia energiakaubanduse tehnoloog Arina Koroljova (pildil) ütles põlevkivisümpoosionil, et eesootavate mahukate infrastruktuuriobjektide, nagu Rail Balticu või Tallinna-Tartu maantee ehituse valguses tasub kindlasti kaaluda ka võimalust kasutada ehituses põlevkivituhka.

"Killustiku kõrval on põlevkivi töötlemise oluliseks kõrvalsaaduseks ka põlevkivituhk. Eesti Energia viis maanteeametiga koostöös läbi õnnestunud katsetused Narva-Mustajõe ja Simuna-Vaiatu teelõigul, mis tõestasid, et tuhaga rajatud konstruktsioonil on kõrge tugevuse ja teekandevõime näitajad. Läbiviidud pilootprojekti tulemusena saab öelda, et põlevkivituhka on võimalik edukalt kasutada tee-ehituses massstabiliseerimiseks, luues pehme pinnase asemel teedele kivikõva ja kaua kestva aluse," sõnas Koroljova.

Tema sõnul on üheks Eesti Energia prioriteetseks arengusuunaks energiatootmisel tekkivate kõrvalsaaduste senisest suurem kasutuselevõtt, sest nii saab põlevkivi efektiivsemalt ja keskkonnamõjulikumalt väärindada. "Praegu tekib põlevkivituhka siiski märksa rohkem, kui suudame seda ära kasutada, põhiliselt taaskasutame tuhka ehitusvaldkonnas tsemendi aseainena ja põllumajanduses mullaparendajana," rääkis Koroljova.

Põlevkivi töötlemise kõrvalproduktide, näiteks põlevkivituhha taaskasutuse suurendamiseks viiakse praegu läbi mitmeid uuringuid. "Uuringutega kontrollime laual olevate lahenduste vastavust nii keskkonnanõuetele kui ka tootetandarditele," lisas ta.

2015. aastal taaskasutas Eesti Energia 2% energiatootmise käigus tekkivast põlevkivituhast. Suurem osa kasutatakse selle siduvate omaduste tõttu ehitussektoris: tsemendi, betooni ja poorbetooni tootmisel.

Osa taaskasutatavast tuhast leiab rakendust põllumajanduses, kus põlevkivituhka kasutatakse mullaparendajana. Käesoleval aastal tõi Eesti Energia Enefiti kaubamärgi all turule ka põlevkivituhha, mida müüakse põllumajandus- ja aiandusettevõtetele.

Põlevkivituhha taaskasutuse hülgeajad tee-ehituses jäävad endise Nõukogude Liidu aegadesse, kui tuhka kasutati tee-ehituses laialdaselt nii Eestis kui ka näiteks Siberis, teatas Eesti Energia. (PR)

AJA LEHT

75 000 KROONI KUURORDILE

Narwa-Jõesuu jaoskonnawalitus on juba aegsasti hakanud mõtlema kuurordi kohendamisele eelolewaks suwitushooajaks. Suuremaks mureküsimuseks on korralikkude suweekorteri soetamine, milleks jaoskonnawalitsus kavatseb nõutada 75 000 krooni odawaprotsendilist riiklikku laenu Narwa linnaomawalitsuse garantiil.

Walusamaks küsimuseks on ka weel suwilate korraliku ja ajakohase mööbli soetamine. Praegu on lugu nii, et enamik suweti üürile antawad korterid on sisustatud wana ja kopitanud mööbliga. Sedapuhku kawatsetaw laen ongi just eeskätt mõeldud suwilatele uue sisustuse muretsemiseks. (*Põhja Kodu, 25. september 1936*)

KOHTLA-JÄRVE UUES KORTERELAMUS ON LAHTISTE USTE PÄEV

Täna on kõigil soovijail võimalus uudistada Kohtla-Järve Ahtme linnaosas Salu tänav 13 asuvat peaaegu valmis maja ning kaeda müügiks pakutavaid uusi kortereid.

"See on Kohtla-Järve ja Jõhvi uue elamuehituse esimene pääsuke, seni pole midagi selletaolist siin pakutud," märkis Salu tänav 13 asuvaid kortereid pakkuv Ober-Hausi peaspetsialist Pille-Riin Tagam. "Siin on 20 mitmesuguse planeeringuga korterit, mis ehitatakse päris valmis. Pane vaid mööbel paika ja ela. Kaabeltelevisioon, Internet, fonolukk – kõik on olemas."

Salu tänava 13. majas on 20 64 ja 82 ruutmeetri suurust korterit. Esimestes on köök-elutuba ja kaks tuba, teistes köök-elutuba ja kolm tuba. Hind sõltub metraažist ja pakutavast viimistluspaketist. (*Põhjarannik, 23. september 2006*)

VIKERRAADIO

Esmaspäev, 26. september

05.30 Vikerhommik. Taavi Libe 10.05 Ökoskoop. Krista Taim 11.30 Järjejutt. Peter Stjernström "Liblikapoiss", I 12.00 Keskpäevased uudised 12.15 Uudis+ Mirko Ojakivi 14.05 Meediatund. Tarmu Tammerk 15.00 Pärastlõunased uudised 15.15 Kauamängiv 16.05 Kultuuriuudised 16.15 Sten Teppan 17.05 Setukeelsed uudised 17.15 Sten Teppan 18.00 Päevakaja 19.05 Meediatund* 20.05 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Õhtujazz. Anne Erm 22.05 Sport 22.30 Järjejutt* 23.03 Eesti lugu* 00.05 Ökoskoop* 01.00 Kauamängiv* 01.45 Öömuusika

Teisipäev, 27. september

05.30 Vikerhommik. Taavi Libe 10.05 Huvitaja. Meelis Süld 11.30 Järjejutt. "Liblikapoiss", II 12.00 Keskpäevased uudised 12.15 Uudis+. Lauri Varik 14.05 Reporteritund. Ahto Lobjakas 15.00 Pärastlõunased uudised 15.15 Kauamängiv 16.05 Kultuuriuudised 16.15 Sten Teppan 17.05 Mulgikeelsed uudised 17.15 Sten Teppan 18.00 Päevakaja 19.05 Reporteritund* 20.05 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Ringhääling 90 22.05 Sport 22.30 Järjejutt* 23.03 Ma elan siin* 00.05 Huvitaja* 01.00 Kauamängiv* 01.45 Öömuusika

Kolmapäev, 28. september

05.30 Vikerhommik. Taavi Libe 10.05 Huvitaja. Krista Taim 11.30 Järjejutt. "Liblikapoiss", III 12.00 Keskpäevased uudised 12.15 Uudis. Arp Müller 14.05 Reporteritund. Kaja Kärner 15.00 Pärastlõunased uudised 15.15

Kauamängiv 16.05 Kultuuriuudised 16.15 Sten Teppan 17.05 Hiiukeelsed uudised 17.15 Sten Teppan 18.00 Päevakaja 19.05 Reporteritund* 20.05 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Ringhääling 90 22.05 Sport 22.30 Järjejutt* 23.03 Luulerruum 00.05 Huvitaja* 01.00 Kauamängiv* 01.45 Öömuusika

Neljapäev, 29. september

05.30 Vikerhommik. Taavi Libe 10.05 Huvitaja. Jane Saluorg 11.30 Järjejutt. "Liblikapoiss", IV 12.00 Keskpäevased uudised 12.15 Uudis+. Lauri Varik 14.05 Reporteritund. Opositsioonitund. Mirko Ojakivi 15.00 Pärastlõunased uudised 15.15 Eesti Kontserdi uudised 15.20 Kauamängiv 16.05 Kultuuriuudised 16.15 Sten Teppan 17.05 Võrukeelsed uudised 17.15 Sten Teppan 18.00 Päevakaja 19.05 Reporteritund* 20.05 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Ringhääling 90 22.05 Sport 22.30 Järjejutt* 23.03 Loetud ja kirjutatud* 00.05 Keelesaade* 01.00 Huvitaja* 02.00 Kauamängiv* 02.40 Öömuusika

Reede, 30. september

05.30 Vikerhommik. Märt Treier 10.05 Huvitaja. Juhan Kilumets 11.30 Järjejutt. "Liblikapoiss", V 12.00 Keskpäevased uudised 12.15 Uudis+. Margitta Otsmaa 14.05 Stuudios on peaminister. Arp Müller, Mirko Ojakivi 15.00 Pärastlõunased uudised 15.15 Kauamängiv 16.05 Kultuuriuudised 16.15 Jaan Elgula 17.05 Kihnukeelsed uudised 17.15 Jaan Elgula 18.00 Päevakaja 19.05 Stuudios on peaminister* 20.05 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Andres

Oja* 22.05 Sport 22.30 Järjejutt* 23.03 Kuula rändajat* 00.05 Kihnukeelsed uudised* 00.30 Aiatar* 01.00 Huvitaja* 02.00 Öömuusika

Laupäev, 1. oktoober

05.30 Vikerhommik. Meelis Süld 10.45 Miniturniir 11.05 Rahva teenrid 12.05 Kaja lood. Kaja Kärner 13.05 Eesti lugu. Piret Kriivan 14.05 Ringhääling 90. Peeter Hein. Kirjanduslik klubi. Ellen Niit ja Jaan Kross 15.05 Soovide aeg 16.05 Päevatee. Ülle Karu 17.05 Ma elan siin. Haldi-Normet-Saarna 18.00 Päevakaja 18.30 Miniturniir* 19.05 Kuuldemäng. Kupleeooper "Nohipalu vihmavarjud" 20.05 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Rahva teenrid* 22.05 Sport 22.10 Ööülikool. Sotsiaalteadlane Ülo Voog laid - Mis on demokraatia? 23.03 Aja jälg kivil* 00.05 Kauamängiv* 01.00 Rahva teenrid* 02.00 Öömuusika

Pühapäev, 2. oktoober

05.30 Vikerhommik. Meelis Süld 09.05 Aiatar. Kaja Kärner 10.10 Tööväri. Urmas Vadi 11.05 Mnemoturniir 11.20 Müstiline Venemaa. David Vseviov 12.05 Andres Oja 13.05 Samost ja Rumm 14.05 Kuula rändajat. Hendrik Relve 15.05 Prangli saarel õpetamas. Õpetajate päeva saade. Haldi-Normet-Saarna 16.05 Aja jälg kivil. Brooklyn sild New Yorgis*. Helgi Erilaid 17.05 Labor. Priit Ennet 18.00 Päevakaja 18.15 Spordipühapäev 19.05 Kirikuelu. Meelis Süld 20.05 Sport 20.45 Õhtujutt lastele 21.05 Mnemoturniir* 21.20 Müstiline Venemaa* 22.05 Sport 23.03 Samost ja Rumm* 00.05 Kihnukeelsed uudised* 00.15 Päevatee* 01.10 Labor* 01.40 Öömuusika

Tänavune festival on pühendatud merekultuuriaastale

IRINA KIVISELG
irina@pohjarannik.ee

Pühapäeval, 25. septembril toimub Jõhvi kontserdimajas XIII vähemusrahvuste kultuurifestival "Rahvuskultuuride loomepada", mis tänavu on pühendatud merekultuuriaastale.

Rahvusvahelise rahvuste päevaga ajastatud festival algab kell 11.30. Kogu päeva on avatud näitused ning toimuvad mitmesugused meistriklässid ja kontserdid.

Nii näiteks saab vaadata inimestest ja sündmustest jutustavat fotonäitust "Paljurahvuseline Eesti". Kell 13.30 toimuv näituse tutvustusel esineb Eesti folkloorinõukogu esindaja Ene Lukka-Jegikjan.

Koostöös Jõhvi kultuuri- ja huvikeskusega valmis laste joonistusvõistluse "Meri ja mina" kokkuvõtet näitus. Paremate tööde autoreid autasustatakse kell 12.30.

Festivali külalised saavad traditsiooniliselt osaleda rahvusühenduste ettevalmistatud ja läbiviidavates käsitöö meistriklässides. Keskpäeval toimub temaatiline konverents "Merekultuuriaasta – hoida olemasolevat ja luua uut merekultuuri".

Juba mitmendat aastat toimuvad vähemusrahvuste kultuurifestivalil ka eredad kirjanduslikud kohtumised. Seekord pakub Eesti kirjameeste ühendus Russkoje Slovo (Vene Sõna) kell 13 arutleda aktuaalsel – integratsiooni teemal.

Kell 14.30 tutvustab Narva kunstikooli õppejõud Olga Tjurina Poola maalikunsti läbi sajad.

Kell 14 algab kontserdimaja suures saalis merelaulude kontsert "Mulle meeldib maa!". Esi-

Eelmise "Rahvuskultuuride loomepaja" külaline oli Narva linna slaavi kultuuriselts Svjatogor. PEETER LILLEVÄLI/ARHIIV

nevad Marko Matvere ja Peep Raun.

Kell 16 algab galakontsert, kus astuvad üles rahvakultuuriühenduste isetegevuskollektiivid ning festivali peakülaline – Venemaalt Moskva lähedalt Puškinost pärit vene laulu ansambel Moskovija.

Suvel käisime Valgevenes ühel ilusal folkloorifestivalil ning kuulsime seal seda ansamblit. Olime nende esitusest võlunud ning festivali peakülaline – Venemaalt Moskva lähedalt Puškinost pärit vene laulu ansambel Moskovija.

Ansamblile Moskovija pani 1984. aastal aluse Lev Kolesov. 1988. aastal anti ansamblile rahvakollektiivi aunimetus. 2009. aastast on ansambli juht ja koormeister Marina Serikova. Moskovija ühendab rahvalaulusõpru ning esitab Venemaa eri oblastite rahvalaule ja samuti autorilaule, harrastab aktiivset kontserttegevust ning esineb edukalt mitmesugustel ülevenemaalistel ja rahvusvahelistel konkurssidel.

Kõikidele festivali raames toimuvatele üritustele pääseb tasuta.

ÕNNELIK OLEMINE		VALLAS-LAPS	LEHMA SOSIN	KILO-	ULTR-VIOLETT-KIIRGUS	VÄHENE	ÄKILINE	E. END. NÄITLEJA (EESN.+N)	... AHHATOVA (VENE LASKE-SUUSATAJA)
ISIKU OMAPÄRA									
JÕGI EUROOPAS				HANG (MURDES) MIDAGI PEALE PANEMA					
FÜÜSIKALINE SUURUS					ÕMAR AUGUGA LIISTAK MÕÖTMED				
MAGE- VÕI RIIMVEE KALA							NIKKEL KOGELEMA		
PROVIISOR	KEITH ... (PURJETAJA)	MÕISTUS	KRAMPLUKK	MALEPARTII ALGUS	NOOT		LÕHILAINE ...FOOBIA (VEEHIRM)	LIND AAFRIKA RAHVJA LIIGE	
ILMAST ILMA						KAUA AEGA TAGASI APAATNE	ORK VANEMATE-KODU		
									BANGLADESHI PEALINN
PUHKPILL				ÕUNAPUNN RE-BEMOLL			RELIGIOON HÜVAK		
ERBIUM		TEATUD MAKSMÕISTE-				KINGAKONTS INDREK ... (ARHITEKT)		VESINIK JOOVASTUS	
EAST	JÄLK LENDAV TALDRIK				SAMOA PEALINN JUTU MÕTE		PIKALT VAESLAPS		
ANTILOOP			PESU-VALGENDI TITTAAN			TANKI OSA EESLIIDE			
TOIME				VIGURDAMA TUHANDES					
PUHASTAMA					ARTUR ... (END. HELILOOJA)				HAARAVAD RISTSÕNAD KÕIGILE

RISTIK

MIS UUDIST? VAATA www.pohjarannik.ee

TÖÖ

OÜ Latesto pakub tööd **CE-kategooria autojuhile** Ida-Virumaal ja **rahvusvaheliste vedude juhile** (suunad Soome – Rootsi ja Soome – Tšehhi). Info ja CV: hando.otto@latesto.ee, latesto.ee.

OST

OÜ **Estest PR OSTAB metsa- ja põllumaad**. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Ostame või rendime põllumaad Ida-Virumaal. Tel 5860 0600, e-post info@muhutehnika.ee.

Ostame **heina- ja silorulle** Ida- ja Lääne-Virumaal. Tel 5860 0600, e-post info@muhutehnika.ee.

TEENUS

Kanalisatsiooni- ja reovee äravõtu. Kanalisatsioonikaevude puhastamine. Mitmesugused maksevõimalused. Tel 512 1495.

KAARDID ENNUSTAVAD. Tel 900 1727. 24 h. Hind 1,09 €/minut.

MÜÜK

KUIVAD küttepuud. Ehituslik saematerjal.

Kohaletoomine. Tel 5663 1360.

Kel aeg saab otsa, see läheb ja süütab taevasse tähe ...

Südamiik kaastunne Aita Taltsile

poja

kaotuse puhul.

Endised kolleegid lasteaiast Kannike

... sellest, kelle aeg Su kõrvalt viis, on taevassaanud Sinu kaitseingel, ta on Su kõrval alati ... ka siis, kui headus silkitab, kui õelus salvab ta ikka valvab ... (V. Osila)

Avaldame siirast kaastunnet Aita Taltsile

poja

kaotuse puhul.

Kohtla-Järve lasteaed Kirju-Mirju

expert**LÕPP HEA!****HINNAD ALL KUNI****-35%**www.expert.ee**Hea korter rahulikuks eluks
otse omanikult!**Kohe sissekolimiseks valmis.

Kohtla-Järve, Torujõe 17.
Info tel 5663 0171.
www.kv.ee/2755498

Tel 332 7218

Puit-Tisaku

Tel 512 7902

müüb

**SAE- JA HÖÖVELMATERJALI,
LIIMPUITPLAATE.**

Müügil ka
kamina- ja küttepuid.

Kermik OÜ OSTAB

- ▶ metsakinnistuid ja põllumaad
- ▶ kasvava metsa raie-õigust

 504 4590
@ kermik@kermik.ee
www.kermik.ee

Tartu mets

Ostab
metsakinnistuid
ja põllumaid
kogu Eestis.

Tel 5557 7007
janno@tartumets.ee
www.tartumets.ee

VIRU GEOLOOGIA

- Puurkaevude (vesti) puurimine
- Kaevude tegemine
- Puurkaevude puhastamine ja remont
- Kaevude puhastamine
- Maa-aluste kommunikatsioonide palgaldamine ilma kaevenditeta

Tel 509 8484
www.virugeo.ee

IDA-VIRUMAA RAHVUSKULTUURISELTSIDE
ÜMARLAUD ja JÕHVI VALLAVALITSUS

**KUTSU VAD KÕIKI TÄHISTAMA
RAHVUSTE PÄEVA**

**XIII vähemusrahvuste kultuurifestival
„Rahvuskultuuride loomepada“**

**25. septembril kella 11.30-18.00
Jõhvi Kontserdimajas.**

- 11.30 – avatud rahvusliku käsitöö näitused, ekspositsioonid, meistiklassid; joonistuste näitus „Meri ja mina“, fotonäitus „Paljukultuurne Eesti aastaring“.
- 12.00 – konverents „Merekultuuriaasta – hoida olemasolevat ja luua uut merekultuuri“.
- 13.00 – kirjanduslikud kohtumised.
- 14.00 – merelaulude kontsert „Mulle meeldib maa!“, Marko Matvere ja Peep Raun.
- 14.30 – „Poola maalikunst läbi sajandite“.
- 16.00 – galakontsert rahvuskultuuriseltside kollektiividelt ja vene lauluansambli Moskoviya (Venemaa).

Festivali raames **24. septembril kell 15.00**
vene rahvalauluansambli
Moskoviya kontsert
Mäetaguse rahvamajas.
Sissepääs tasuta.

Toetajad: Eesti Kultuurkapital, integratsiooni ja migratsiooni sihtasutus
Meie Inimesed, Kultuuriministeerium, Ida-Virumaa Integratsioonikeskus,
Jõhvi Kultuuri- ja Huvikeskus, Jõhvi Kontserdimaja

**S Silmarõõm
annab teada!**

**24. septembril avatakse esimene
nägemisuuringuid tegev kabinet
koos optikasalongiga Jõhvis!**

Meie juures saab teha mitmesuguseid uuringuid

Nägemisteravuse korrektsiooni määramine:

- prilliresepti väljastus,
- kontaktläätsede sobitamine.

Silmapõhjauuringud. Silma siserõhu mõõtmine. Värvustestid. Mootorsõidukijuhi tõendid. Laste nägemisuuringud, koolieelses eas laste nägemisteravuse uuringud, tõendite väljastamine.

Kasutusel on uusim tehnika ning töid teevad oma ala spetsialistid.

Meil on suurim valik laste ja noorte prilliraame ning esindatud on eksklusiivsemad brändid parima turuhinnaga nõudlikumale kliendile.

Garanteerime igale kliendile tema soove ja võimalusi arvestades individuaalse lähenemise!

Külastage meid Jõhvis Keskväljak 7
Talupoe kõrval!

Lisainformatsioon telefonil
638 0003 ja 5383 0024.

